

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ

Паніна В. В., к.т.н., В'юник О. В. інж.

*(Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного)*

Управління якістю продукції є невід'ємною складовою будь-якого виробничого процесу, в яких би формах і масштабах він не існував.

Одним з найважливіших факторів успішної діяльності будь-якої організації є якість виробленої продукції або надання послуг [1]. У сучасному світі виживання будь-якої фірми, її стійке положення на ринку товарів і послуг визначаються рівнем конкурентоспроможності. У свою чергу конкурентоспроможність пов'язана з двома показниками – рівнем ціни і рівнем якості продукції. Причому другий фактор поступово виходить на перше місце.

Для успішного конкурування, як на вітчизняному, так і на зарубіжному ринку, відповідності сучасним міжнародним вимогам, задоволення попиту споживачів необхідна система менеджменту якості з орієнтацією на споживачів. Вона повинна являти собою узгоджену робочу структуру, діючу в організації і включати ефективні технічні та управлінські методи, для забезпечення найкращих та найбільш практичних способів взаємодії людей, машин і інформації з метою задоволення вимог споживачів, що висуюються до якості продукції, а також економії витрат на якість [2].

Для підтримання необхідного рівня якості необхідна система управління якістю.

Управління якістю продукції – це досягнення необхідного рівня продукції шляхом його встановлення, забезпечення, та підтримки.

Велику роль при цьому відіграють економічні методи, які охоплюють такі системи виробничої діяльності, як планування, стимулювання, ціноутворення.

Планування підвищення якості – це встановлення обґрунтованих завдань на випуск продукції з певними значеннями показників, які повинні бути досягнуті до заданого моменту або на заданий період часу [3].

Завдання і заходи з підвищення якості продукції розробляються з урахуванням результатів аналізу якості продукції, що випускається, виходячи з:

- 1) потреб платоспроможного ринку в продукції певної якості;
- 2) основних напрямків розвитку галузі;
- 3) прогнозів технічного прогресу;
- 4) вимог прогресивних стандартів.

При оцінці рівня якості продукції використовуються як технічні, так і економічні дані. Обґрунтування вибору номенклатури показників якості проводиться з урахуванням:

- 1) призначення і умов використання продукції;
- 2) аналізу вимог споживача;
- 3) завдань управління якістю продукції;

- 4) складу і структури властивостей, що характеризують продукцію;
- 5) основних вимог до показників якості.

Якість визначається мірою відповідності товарів, робіт, послуг, умов і вимог [4]:

- 1) запитів споживачів;
- 2) стандартів;
- 3) договорів;
- 4) контрактів.

Витрати на якість зазвичай поділяються на такі категорії (рис. 1):

- 1) витрати на запобігання можливості виникнення дефектів;
- 2) витрати на контроль, тобто витрати на визначення і підтвердження досягнутого рівня якості;
- 4) внутрішні витрати на дефект – витрати, понесені всередині організації, коли обумовлений рівень якості не досягнуто, тобто до того, як продукт був проданий (внутрішні втрати);
- 5) зовнішні витрати на дефект – витрати, понесені поза організацією, коли обумовлений рівень якості не досягнуто, тобто після продажу продукту (зовнішні втрати);

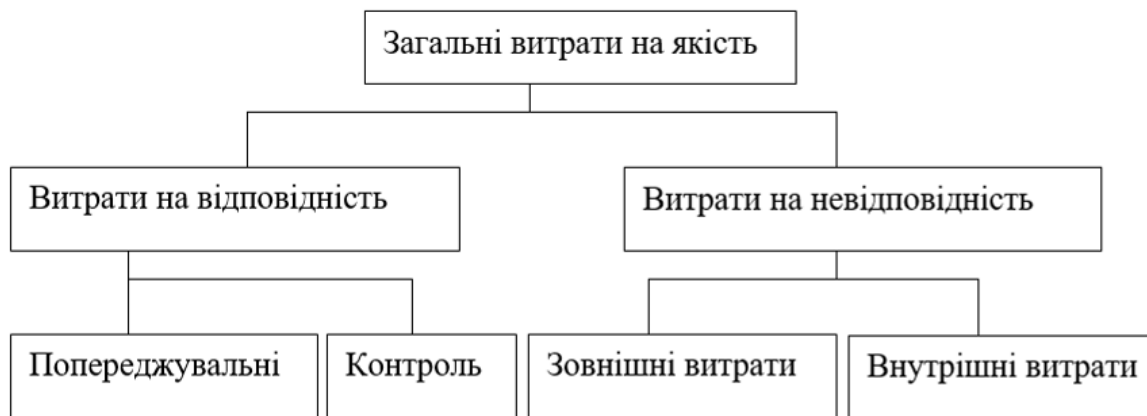

Рисунок 1 – Складові витрат якості

Важливими властивостями оцінки якості є:

- 1) технічний рівень, який відображує матеріалізацію в продукції науково - технічних досягнень;
- 2) естетичний рівень, що характеризується комплексом властивостей, пов'язаних з естетичними відчуттями і поглядами;
- 3) експлуатаційний рівень, пов'язаний з технічною стороною використання продукції (догляд за виробом, ремонт і т.п.);
- 4) технічна якість, що забезпечує гармонійну ув'язку очікуваних і фактичних споживчих властивостей в експлуатації виробу (функціональна точність, надійність, термін служби).

Зростання якості продукції покладено в основу діяльності всіх підприємств. Воно як фактор конкурентоспроможності поширюється на всю національну економіку. Зниження якості продукції призводить до негативних наслідків. З економічної точки зору – це невиправдані втрати матеріальних і

трудоу ресурсів, пов'язаних з виробництвом, транспортуванням і зберіганням продукції. Застосування в процесі виробництва сировини і матеріалів низької якості, а також машин, обладнання сумнівних якісних характеристик призводить до неефективного використання ресурсного потенціалу, здорожчання продукції і зниження її до конкурентоспроможності, зменшення прибутковості підприємства.

Науково-технічний прогрес обумовлює постійну заміну існуючих товарів на більш досконалі, зручні, сучасні [5, 6]. Але в будь-який час якість продукції повинна бути оптимальною, тобто, максимально задовольняти потреби споживачів при відносно мінімальних витратах на її досягнення. Рівень якості є надійним показником загального стану економіки.

Список літератури

1. Дашивець Г. І., Паніна В. В., Бондар А. М. Вплив рівня виробничих ресурсів на якість ремонту машин. Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету. Мелітополь. ТДАТУ, 2021. Вип. 11, том 1. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/tstt/wp-content/uploads/sites/6/naukovyj-visnyk-tdatu-2021-vypusk-11-tom-1.pdf>

2. Паніна В.В. Методика забезпечення вхідного контролю якості запасних частин. Проблеми та перспективи сталого розвитку АПК: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції за результатами досліджень 2016 р. Мелітополь: ТДАТУ, 2017. С. 86-87.

3. Дашивець Г. І., Паніна В. В. Дослідження факторів, що впливають на якість ремонту двигунів: Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету. Мелітополь: ТДАТУ, 2014. Вип. 4. Т. 1. С. 101-106.

4. Паніна В.В., В'юник О.В., Дашивець Г.І., Журавель Д.П. Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання. Навчально-методичний посібник до лабораторного практикуму для самостійної роботи. Мелітополь. Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2019. 84 с. URL:<http://www.tsatu.edu.ua/tstt/navchannja/pidruchniki-ta-posibniki/vzajemozaminnist-standartyzacija-ta-tehnichni-vymirjuvannja-navchalno-metodychnyj-posibnyk/>

5. Viunyk O., Samoichuk K., Smielov A., Panina V. Experimental investigations of the process of mixing liquids in a counter-jet mixer. V. Panina // Slovak international scientific journal. Bratislava, 2018. Vol. 1(14). С. 32-36.

6. Oleksii Novyk, Valeriia Panina, Halyna Dashyvets and Andriy Bondar. [Increase in Durability of Motor Crankshaft Pin Surface by Vibrorolling](#). Modern Development Paths of Agricultural Production. Springer Nature Switzerland AG. 2019. P.177-182.